

1 Hoe kan beleid en wetgeving minder ingewikkeld worden?

Vele goede aanbevelingen zijn al bekend. Hoe concreter, hoe beter. Ik geef een concreet voorbeeld (WOZ).

- 1 – Pak ALSTUBLIEFT fouten aan, die veroorzaakt worden door een falende rechtspraak. Zie reacties Struijs en Groen www.internetconsultatie.nl/klokkenluidersregelingrechtspraak/b1 . Pas allereerst artikel 81 wet rechterlijke organisatie aan, om misbruik door de hoge raad tegen te gaan. Zie de publicatie "Onvrede met art. 81 lid 1 RO" in Tijdschrift voor formeel belastingrecht, nummer 4, juni 2021 van dr. J.C.K.W. Bartel.
- 2 – Maak een permanent meldpunt bij de Tweede Kamer, waar burgers dit soort ernstige mistanden gedetailleerd kunnen doorgeven. Vrij raadpleegbaar door burgers en overheid. Zulke misstanden moeten ooit eens stoppen.
- 3 – Onderzoek problemen en aangereikte oplossingen, ze liggen soms op straat, lees kranten. Voorbeeld NRC van 6 april 2024. *“Wie wil er nog bij het springkussen staan?” “Organisaties moeten aan zo’n 130 landelijke en Europese regels voldoen.”* Moet het nog duidelijker? Neem zoiets ook op in het meldpunt.
- 4 – Een grote ergernis van veel burgers is dat zij in gelijke omstandigheden door gemeenten niet gelijk worden behandeld, zoals ongelijke behandeling door gemeenten van mensen in de bijstand.
Bij de WOZ mag elke gemeente een eigen formule gebruiken voor de berekening van de WOZ waarde. Zelfs in beroep mag dan weer een andere formule gebruikt worden. Maar de Wet WOZ eist uniformiteit, wees dan logisch. Neem dan in de Wet WOZ op, dat overal in dit land, in elke gemeente dezelfde formule moet worden gebruikt. Ook geen gezeur bij herindelingen zoals nu.
- 5 – De Wet WOZ geeft geen duidelijke richtlijnen aan rechters hoe te oordelen in rechtszaken over de WOZ. Elke wet behoort duidelijk te zijn, ook de Wet WOZ. In de Wet WOZ hoort een duidelijke definitie van de WOZ waarde te staan, maar die definitie ontbreekt nu. De definitie van de toezichthouder wordt nu ongemotiveerd afgewezen door elke rechter. De bekendmaking van het wettelijk verplichte model taxatieverslag dat per 01-01-2012 ingevoerd is via een bekendmaking in de Staatscourant is officieel en had bij de rechtspraak bekend moeten zijn. Neem in de Wet WOZ in elk geval de kwaliteitseis op, dat een WOZ waarde zo nauwkeurig mogelijk moet worden geschat.
- 6 – Verder gebruikt elke rechter zijn eigen berekeningsmethode, of zelfs iets wat daarvoor door moet gaan. Bijvoorbeeld zoals “in goede justitie”. Vonnissen vliegen alle kanten op, in strijd met de vereiste uniformiteit van de Wet WOZ. Neem in de wet op, dat de rechter in elk geval minstens dezelfde formule gebruikt, die de gemeente gebruikt of zegt te gebruiken. En dat de rechter niet de waarde mag bepalen met een andere formule (schattingsmethode), zoals nu heel vaak wel gebeurt.
- 7 – Vermeld in de Wet WOZ concreet, welke informatie de grondslag van de waardebepaling inhoudt (art. 40 lid 2 Wet WOZ) en maak de publicatie van de resultaten van de marktanalyse net als tot 2003 weer wettelijk verplicht. Nu is de rechter nodig. Pas na een uitspraak door de hoge raad bleek de burger recht te hebben op een grondstaffel. Maar daarvoor was wel een rechtsgang van vele jaren voor nodig. Waarom ook niet de inhoudsstaffel? Zie ook vraag 5. Al deze ellende had voorkomen kunnen worden door het recht hierop gewoon expliciet in de Wet WOZ op te nemen.
- 8 - Erken dat het belang van de belastingbetaler niet alleen zijn eigen WOZ waarde betreft, maar ook de WOZ waarden van anderen in de gemeente. Het toetsingscriterium van vele rechters "WOZ-waarde wel/of niet te hoog" is volstrekt onvoldoende en staat zelfs niet in de Wet WOZ. Het behoort te gaan om de juistheid van de vaststelling van de WOZ waarde van elke belastingbetaler.

2 Welke wetgeving moet als eerste worden vereenvoudigd?

- 1 – Niet alleen wetgeving. Realiseer, dat het ook kan gaan om jarenlange foute jurisprudentie, die steeds automatisch gevolgd wordt. Zoals jarenlang fout handelen van rechters bij de toeslagenaffaire en de WOZ. Verwijzing naar jurisprudentie moet alleen toegestaan worden door te verwijzen naar de bron met een vermelding van pro en contra argumentatie. De rechtspraak ontbeert het aan zelfreiniging.
- 2 – Foute wetgeving waardoor mensen volkomen klem komen te zitten en geen kant op kunnen. Een voorbeeld: Een stateloze, die jarenlang in dit land leeft en geen ziektekostenverzekering kan afsluiten. Een ander voorbeeld: De WOZ waarde is geen deterministische, maar een stochastische grootheid. Bij rekenen met deterministische grootheden komt er één bepaalde waarde uit. Rekenen met stochastische grootheden gebeurt met wiskunde/statistiek. Taxeren (schatten) kan nauwkeuriger met wiskunde/statistiek. Vele rechters oordelen echter, dat taxeren juist niet met wiskunde/statistiek mag en willen beslist enkel een taxatiematrix, die zo fijn één vaste waarde lijkt op te leveren en waarbij zij die onbekende en door hen zo gehate wiskunde zo fijn kunnen vermijden. Dit krijg je met bewust ondeskundige en partijdige rechtspraak. Voor betere informatie zie www.ortecfinance.com/nl-nl/insights/blog/consistente-woz-waardering .
- 3 – Begin bij gemakkelijk aan te passen wetgeving, zoals de WOZ. Voor een paar concrete aanpassingen, zie vraag 1. Dit zal veel kwaad wegnemen. Maar vermijd fouten zoals het afschaffen van het wettelijk verplichte rapport met de resultaten van de marktanalyse, zie vraag 1. Een dergelijke versimpeling werkt averechts.
- 4 – Wetgeving, regelgeving, uitvoering en handelen van de rechterlijke macht, die elkaar tegenspreken. Zoals de WOZ. In de WOZ hanteren rechters eigen regels, ook wel de regeltjes van "juridische werkelijkheid" of rechtersrecht genoemd. Zie bijvoorbeeld de publicatie "De WOZ-beschikking: het schip begint te wenden" in MBB Belasting Beschouwingen, nummer 1, 5 januari 2024 van dr. J.C.K.W. Bartel. Dit ondermijnt het vertrouwen in de rechtsstaat, zie vraag 8.
- 5 – Vergelijken van WOZ waarden met hulp van www.WOZ-waardeloket.nl . Nu is dit onmogelijk. Maak dit mogelijk door alle vereiste informatie toe te voegen, zoals de secundaire kenmerken. Nu wordt niet eens de grondstaffel gegeven, zie vraag 1. Hoe kunnen dan grondwaarden vergeleken worden?

3 Hoe kan bij maatwerk willekeur worden voorkomen?

Deze vraag is veel te algemeen gesteld. Ik beperk me tot de WOZ.

- 1 – Veel moeilijkheden beginnen door ondeskundige kamerleden. In de Tweede Kamer heb ik gesproken met een kamerlid van een grote politieke partij die mij vertelde dat hij heel weinig kennis had van de WOZ. Ik heb ook een keer aan een bekende politicus het verschil moeten uitleggen tussen OZB en WOZ. Dan houdt het op. Verwacht met zulke onwetende politici niet dat willekeur dan voorkomen kan worden.
- 2 – De WOZ waarde is de uitkomst van een bepaalde formule en woningkenmerken. Bij vraag 1 heb ik een aantal suggesties gedaan voor de hoogst noodzakelijke verbetering van de Wet WOZ, o.a. één bepaalde goede formule voor het hele land, bijvoorbeeld OrtaX. In dat geval staat de formule vast en hoeft alleen gekeken te worden naar woningkenmerken. Objectieve woningkenmerken liggen over het algemeen duidelijk vast, zoals kadastrale gegevens. Subjectieve woningkenmerken, zoals kwaliteit, onderhoud, uitstraling, doelmatigheid, voorzieningen en ligging worden teveel ad hoc vastgesteld op basis van verkoopinfo in plaats van een structurele opname in een heel marktsegment tegelijk. Richt alle inspanning op het verbeteren van de eigen administratie van woningkenmerken, zoals ook de Waarderingskamer wil. Concentreer je o.a. op verschillen tussen verkoopgegevens en gegevens uit de eigen administratie. Bereidt antwoorden voor op vragen, die je kunt verwachten en zet al extra informatie op de eigen website van de gemeente. Wees transparant in plaats van het zoveel mogelijk beperken van het geven van informatie, zoals ik zie in de gemeente 's-Hertogenbosch.
- 3 – Geef informatie die logisch is voor burgers. Verwijs bijvoorbeeld naar een plek op de eigen website, waar alle vergelijkbare verkochte woningen staan uit het eigen marktsegment samen met de resultaten van de marktanalyse voor het marktsegment. Willekeur wordt tegengegaan als burgers (bijvoorbeeld bureaus) over dezelfde informatie beschikken als de overheid. Willekeur ontstaat ook als men bij de ene gemeente meer informatie krijgt dan bij de andere gemeente.
- 4 – Maak het (weer) mogelijk voor bureaus om hun WOZ waarden echt met elkaar te vergelijken. Verschillen in WOZ waarden moeten verklaard kunnen worden door verschillen in kenmerken, zoals de Waarderingskamer zegt. Nu zijn dit alleen maar woorden en is alleen die schijnwereld van www.WOZ-waardeloket.nl en wordt willekeur juist versterkt.

4 Hoe kan het contact tussen burger en overheid worden verbeterd?

- 1 – Laat eens zien, dat de overheid luistert en inhoudelijk reageert op wat burgers inbrengen.
Dus niet bijvoorbeeld zoals bij vraag 1 genoemde internetconsultatie. Ik heb in mijn reactie op deze internetconsultatie expliciet gevraagd om een inhoudelijke reactie zoals daar te lezen is. Maar ik heb tot op heden geen enkele reactie gehad van internetconsultatie.nl/klokkenluidersregelingrechtspraak.
- 2 – Verminder de vijandigheid van de rechterlijke macht tegenover een burger, die om informatie vraagt.
Een voorbeeld, een annotatie bij mijn eigen vonnis blijft geheim, tenzij ik daarvoor wil betalen.
Een tweede voorbeeld, de rechterlijke macht weigert informatie te geven over WOZ cursussen aan rechters.
Een ander voorbeeld, pas bij het vonnis een proces-verbaal geven, terwijl dit al snel na de zitting kan.
Nog een voorbeeld, het anonimiseren van uitspraken maakt dat belanghebbenden elkaar niet rechtstreeks kunnen contacten. Dan zou de rechtspraak wel gefrankeerde brieven naar andere belanghebbenden moeten willen doorsturen. Maar de rechtspraak weigert dat, waarmee dus het verenigingsrecht van belanghebbenden gefrustreerd wordt conform het machtsmotto 'Verdeel en heers'.
- 3 – De overheid moet bij de WOZ stoppen met het praten met dubbele tong. Bij de rechter hanteert de gemeente 's-Hertogenbosch twee verschillende taxaties voor dezelfde woning en peildatum.
Twee verschillende waarden, door twee verschillende taxateurs, met twee verschillende systemen.
Allebei in opdracht van diezelfde gemeente. Zoiets is niet uit te leggen aan burgers.
Door hier toch gewoon mee door te gaan en niet te luisteren naar argumenten hiertegen, wordt de intense minachting van deze overheid naar de burger duidelijk. Dit betekent dat ik naar de rechter zal moeten blijven gaan, net zolang totdat dit stopt of misschien tot aan mijn dood? Zie vraag 5 en 8.
- 4 – De overheid moet bij de WOZ stoppen met het praten met dubbele tong. Voor 's-Hertogenbosch gaat het er bij de rechter alleen om te laten zien dat de WOZ waarde niet hoger is dan de taxatie van de tweede taxateur van deze gemeente bij de rechter.
Het cynische is, dat deze gemeente bij de rechter wel input en formule bij het vaststellen van de WOZ verwerpt, maar niet de met een in hun ogen foute manier vastgestelde WOZ waarde.
Het cynische is, dat deze gemeente in bezwaar wel input en formule bij de vastgestelde WOZ verdedigt.
Het cynische is, dat deze gemeente bij de rechter wel enthousiast de input en de formule van de taxatie van de tweede taxateur van deze gemeente verdedigt. Maar niet bepleit dat die waarde de juiste waarde is.
En dat de WOZ waarde dus te laag is vastgesteld.

Zolang dit soort zaken niet worden aangepakt, blijft het dweilen met de kraan open.

5 Hoe kan doorprocederen door overheidsorganisaties worden verminderd?

- 1 – Als ook rechters eens gaan handelen volgens hun eigen richtlijnen en de wet, in plaats van te oordelen volgens de regeltjes van de "juridische werkelijkheid", ook wel rechtersrecht genoemd.. Denk bijvoorbeeld aan weigeren te beslissen in strijd met artikel 23 en 26 van het Wetboek van Burgerlijke rechtsvordering. Denk ook aan het niet willen streven naar werkbare en finale oplossingen in strijd met artikel 41A Awb. Denk onder andere aan de weigering om gevraagde deskundigheid in te roepen, omdat de rechter bij voorbaat al die deskundigheid afwijst (tunnelvisie) in strijd met de eigen normen van www.rechtspraak.nl. Denk ook aan vonnissen die gebruikte deelwaarden automatisch goedkeuren, wat in de praktijk neerkomt op het toestaan van eventueel sjoemelen met de resultaten van de marktanalyse, die voor die rechter totaal irrelevant is. Denk evenzeer aan het misbruik maken van artikel 81 r.o., zie vraag 1.
- 2 – Wees super duidelijk in de wet, in dit geval de wet WOZ. Steek daar tijd en kennis in. Over alles wat ondubbelzinnig duidelijk is, hoeft niet jarenlang geprocedeerd te worden. Voor voorbeelden zie vraag 1.
- 3 – Bedenk van te voren, tegen welke problemen de burger en de rechter kunnen aanlopen. Dit is bij de WOZ niet gebeurd, met alle ellende van dien. Denk aan die grondstaffel van vraag 1. Moet er nu weer doorgeprocedeerd worden voor elke andere relevante staffel?
- 4 – Zolang rechters niet leren van de toeslagenaffaire, zal dit niet veranderen.
Ik heb bij de WOZ precies hetzelfde meegemaakt. Extreme tunnelvisie. Stukken uit een ander vonnis kopiëren zonder aanpassingen. Klakkeloos doorgaan met foute "vaste" jurisprudentie, zonder verwijzing naar de bron met de relevante overwegingen. Terwijl zelfs de rechterlijke macht zelf hierop wees in haar eindoordeel over de toeslagenaffaire.
- 5 – Of een burger bepaalde WOZ informatie mag hebben is afhankelijk van de rechter, die hij toevallig heeft. En van de gemeente, waarin hij toevallig woont. En of hij toevallig precies deze informatie heeft gevraagd. En of hij die informatie meer dan eenmaal heeft gevraagd. En of hij die informatie niet te laat heeft gevraagd. Zo kan ik nog wel even doorgaan. Wat dit allemaal doet met het vertrouwen van deze burger in de "rechtsstaat" laat zich raden. Zie vraag 8.

6 Hoe kunnen te grote beloften van de politiek en overheid worden voorkomen?

- 1 – Gebruik kennis van deskundige burgers, werkvloer, ICT deskundigen. Denk niet dat alles kan.
Maak bij de Wet WOZ een heldere keuze, hoe er getaxeerd moet worden en voer dat overal door.
Nogmaals zie www.ortecfinance.com/nl-nl/insights/blog/consistente-woz-waardering .
- 2 – Analyseer periodiek wetten door deskundigen en vraag input van burgers en de werkvloer. Leer van het verleden. Er zijn alleen al zoveel lessen te trekken uit de toeslagenaffaire en de WOZ. Kijk eens, naar de doelstellingen van de WOZ bij invoering en kijk wat daar in de praktijk van gekomen is. Bij de WOZ is dit een hele nuttige en leerzame exercitie. Kijk eens hoe OrtaX werkt. Mocht de overheid belangstelling hebben, dan wil ik graag komen om over diverse aspecten informatie te geven, zoals gebruik van wiskunde/statistiek.
- 3 – Gebruik de ervaringen van het meldpunt van vraag 1.
- 4 – Houd het logisch. Bij de supermarkt kan de burger desgewenst zijn bonnetje controleren. Dit verwacht een burger ook bijvoorbeeld bij de WOZ. De WOZ waarde moet gecontroleerd kunnen worden met een bonnetje. Niet dat aannemelijk moet worden gemaakt dat de WOZ waarde niet te hoog is vastgesteld, zonder het bonnetje te geven. In de gemeente 's-Hertogenbosch bestaat dat bonnetje, maar heeft de gemeente de mogelijkheid om dat bonnetje te printen simpelweg uitgeschakeld. Want dat bonnetje roept vragen op van burgers en de gemeente gebruikt dat bonnetje zelf niet, stelt deze gemeente.

7 Hoe kan de burger beter worden betrokken bij vormgeving van beleid?

1 – Door duidelijker de verschillen te laten zien tussen een dictatuur en een rechtsstaat.

Ook in een dictatuur worden verkiezingen gehouden. Ook een dictatuur zegt dat burgers worden betrokken bij vormgeving van beleid. Het gaat niet om wat gezegd wordt, maar om wat aantoonbaar gebeurt. Het verschil is dat een echte rechtsstaat elke keer echt laat zien dat naar burgers is geluisterd. Groot probleem in deze “rechtsstaat” is het disrespect door de overheid zelf voor de rechtsstaat en de burger, zie vraag 8.

2 – Maak de rechterlijke macht eindelijk eens wat toegankelijker. Maak het gesprek tussen de rechterlijke macht en de burger mogelijk door periodieke gesprekken mogelijk te maken met (ook kritische) burgers.

De onafhankelijkheid van de rechter is heel belangrijk maar mag nooit een voorwendsel zijn om die gesprekken uit de weg te gaan. En mag niet de ivoren toren, waarin de rechterlijke macht nu zit, van beton maken. En mag ook geen voorwendsel voor rechters zijn om ongecontroleerd door wie dan ook, lekker je eigen gang te gaan. In een echte rechtsstaat mag de rechterlijke macht nooit een staat in de staat zijn. Ook rechters horen zich aantoonbaar en zichtbaar aan de wet te houden.

8 Hoe kan worden gestimuleerd dat burgers, politici, bestuurders en ambtenaren een beter idee hebben van het belang van de rechtsstaat voor henzelf en de samenleving? En hoe kunnen burgers, politici, bestuurders en ambtenaren worden gestimuleerd dat ze gaan bijdragen aan het onderhoud van de rechtsstaat?

Begin eens bij de overheid. Het centrale woord is vertrouwen. De vice-president van de Raad van State zegt zelf in EW van 20 juli 2021:

“De relatie van wederzijds vertrouwen tussen overheden en burgers is cruciaal voor het goed functioneren van onze democratische rechtsstaat. Rafelt dat vertrouwen, dan rafelt ook de rechtsstaat.”

Het spreekwoord zegt ook: Vertrouwen komt te voet en vertrekt per paard. De overheid weet dit, maar laat het steeds gebeuren en toont daarmee haar grote disrespect voor de rechtsstaat. Dit moet als eerste gestopt worden.

- 1 – Voor diverse voorbeelden, zie de WOZ. De overheid doet niet, wat zij zegt en zegt niet wat zij doet. Sommige beweringen op het taxatieverslag blijken alleen loze woorden te zijn zonder inhoud. Voor de gemeente 's-Hertogenbosch gaat het niet om een zo nauwkeurig mogelijke schatting, maar alleen dat de WOZ waarde niet hoger is dan een tweede taxatie van deze gemeente bij de rechter.
- 2 – Die stateloze uit vraag 2. Welk vertrouwen moet hij hebben in de “rechtsstaat”?
- 3 – De burger die vraagt om bepaalde informatie, waar hij recht op heeft maar niet krijgt uit vraag 5. Bij elk aantoonbaar ongelijke behandeling van burgers is er sprake van een paard, dat niet vertrekt maar weg galoppeert.
- 4 – De burger die merkt dat de overheid met dubbele tong wil blijven praten bij de WOZ uit vraag 4. En alleen maar die eeuwige gang naar de rechter. Weer datzelfde weg galopperende paard.
- 5 – Zie www.WOZ-waardeloket.nl . De overheid doet net alsof het vergelijken met andere WOZ waarden er echt toe doet. Terwijl de meeste rechters hier meteen korte metten mee maken. Bovendien lijkt het alleen alsof burgers WOZ waarden kunnen vergelijken, terwijl dit in werkelijkheid niet zo is. Immers WOZ waarden kunnen niet vergeleken worden zonder de waardebepalende kenmerken te kennen Zie vraag 2 en 3.
- 6 – Ik heb veel mensen ontmoet, die het zinloos vinden om te reageren op bijvoorbeeld een internetconsultatie. Ik denk aan een professional die de indruk kreeg dat de hele Staatscommissie een afleidingstruc is en zei: "Stel deze vragen gewoon op de werkvloer en luister eindelijk eens naar de professionals." Ik denk ook aan iemand, die net als ik een rechter trof, die niet fatsoenlijk de feiten wilde onderzoeken. Ik denk zelfs aan iemand die mij vertelde dat uiteindelijk zijn gezondheid kapot is gemaakt.

Opnieuw de Raad van State, bijna 3 jaar later, uit het jaarverslag van 2023:

“Disfunctioneren van de rechtsstaat ligt op de loer als de kwetsbare vertrouwensrelaties tussen overheid en burger en tussen burgers onderling niet verbeteren.”

Als zelfs de Raad van State blijkbaar niet goed doordringt bij overheid, politici en rechterlijke macht, waarom zou er dan wel geluisterd worden naar burgers?

Bij de WOZ heeft de overheid een schijnwereld gecreëerd. Gek hè, als de overheid het vertrouwen zo blijft beschamen, dat sommige burgers het vertrouwen verliezen. En die “rechtsstaat” dan niet meer zo zien zitten.

Het trieste is, dat juist dit land zoveel beter kan. Maar de wil moet er dan wel zijn bij de overheid.

En die wil ontbreekt in elk geval in de gemeente 's-Hertogenbosch bij de WOZ. Maar dit is zeker niet de enige gemeente. De gemeente 's-Hertogenbosch probeert nu zelfs de controle van de WOZ waarde van mijn woning bij de rechter te blokkeren. Dit verwacht je toch alleen in een dictatuur?

Ondanks het oordeel van de eigen gemeentelijke ombudscommissie: *““De ombudscommissie vindt dat verzoekers een reëel probleem hebben aangekaart”*